

A study of western lifestyle in Tehrani families (case study: Pet care agents)

Zohreh Najafi Asl

Assistant Professor, Department of Development and Social Policy, Faculty of Social Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran.

najafiasl@ut.ac.ir

 0000-0003-3822-2015

Abstract

The desire to keep pets, especially dogs, has increased in some Iranian families in today's world with the expansion of the western lifestyle. In this research, it is intended to investigate the effective factors in creating this phenomenon by using the qualitative method and conducting interviews. For this purpose, 20 available people were interviewed (the theoretical saturation was reached by interviewing 20 people) who had visited the most famous veterinary service centers in the north of Tehran city to get services. By coding the interviews, 3 main categories of influence of western values, filial piety and emotional gaps were identified according to the age, gender and different situations of the participants. The results indicate that many advances in technology have made humans lonelier. Excessive individualism born of western culture and its influence in various parts of life, extreme attention to individual wishes, desire to be special, fading of religious values and cultural changes, unwillingness to have children for various reasons (divorce, single or married life, etc.) And children's lack of attention to their parents has caused dogs to be kept at home.

Keywords: Dog, Keeping at home, Modernity, Qualitative method, Tehran city.

E-ISSN: 2588-655X / Center for Strategic Research / The Socio-cultural Strategy Journal of Rahbord

Journal of "Rahbord -E- Ejtemaei Farhangi" © 11 years by Center for Strategic research is licensed under [CC BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

 [10.22034/SCS.2023.399132.1450](https://doi.org/10.22034/SCS.2023.399132.1450)

مطالعه سبک زندگی غربی در خانواده‌های تهرانی (مطالعه موردی: عوامل نگهداری از حیوانات خانگی)

زهره نجفی اصل

استادیار و عضو هیئت علمی گروه توسعه و سیاست‌گذاری اجتماعی دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران، تهران، ایران.

najafiasl@ut.ac.ir

 0000-0003-3822-2015

چکیده

تمایل به نگهداری از سگ در بعضی خانواده‌های ایرانی در دنیای امروزی با گسترش سبک زندگی غربی رو به فزونی گذاشته است. در این پژوهش قصد بر آن است با استفاده از روش کیفی و انجام مصاحبه عوامل مؤثر در ایجاد این پدیده بررسی شود. برای این منظور با ۲۰ فرد در دسترس (با مصاحبه با ۲۰ فرد به اشباع نظری رسیده شد) که به مشهورترین مراکز خدمات دامپزشکی شمال شهر تهران برای گرفتن خدمات مراجعه کرده بودند مصاحبه شد. با کدگذاری مصاحبه‌ها، ۳ مقوله اصلی تأثیر ارزش‌های غربی، فرزندسالاری و بحران‌ها و خلأهای عاطفی با توجه به سن، جنس و موقعیت‌های مختلف شرکت‌کنندگان شناسایی شدند. نتایج حاکی از آن است که پیشرفت‌های فراوان در زمینه فناوری انسان‌ها را تنها تر کرده است. فردگرایی مفرط زاییده فرهنگ غرب و رسوخ آن در بخش‌های مختلفی از زندگی، توجه افراطی به تمنیات فردی، تمایل به خاص بودن، کم‌رنگ شدن ارزش‌های مذهبی و چرخش‌های فرهنگی، عدم تمایل به فرزندآوری به دلایل گوناگون (طلاق، زندگی مجردی یا زوج‌زیستی و...) و عدم توجه فرزندان به والدینشان، باعث نگهداری از سگ در خانه شده است.

کلیدواژه‌ها: سگ، نگهداری در خانه، نوسازی، روش کیفی، شهر تهران.

شاپای الکترونیک: ۲۵۸۸-۶۵۵X / پژوهشکده تحقیقات راهبردی / فصلنامه علمی راهبرد اجتماعی فرهنگی

CC BY 4.0

 10.22034/SCS.2023.399132.1450

مسئولیت مقاله از نظر محتوای علمی و نظرات مطرح‌شده در متن آن، به عهده نویسندگان و یا نویسنده مسئول مقاله می‌باشد و مورد تأیید / عدم تأیید صاحب امتیاز نشر به راهبرد اجتماعی فرهنگی نمی‌باشد.

مقدمه و بیان مسئله

در جوامع سنتی و کشاورزی نگهداری از حیوانات، کارکردی ابزاری داشته است؛ اما با تحلیل محتوا در فرهنگ غربی درمی یابیم که همزیستی با حیوانات، جایگزین روابطی شده که فرد باید پاسخ آن را در کانون خانواده یا ارتباطات انسانی جستجو می‌کرد (ابروشن، ۱۳۹۹).

از گذشته سگ در فرهنگ ایرانی جایگاه خاصی داشته است. از سگ گله تا سگ‌های شکاری؛ اما برخلاف غرب، در ایران کمتر دیده شده که سگ‌ها به‌عنوان عضوی از خانواده وارد زندگی ایرانیان شوند (خبرگزاری تسنیم، ۱۳۹۴)؛ اما در دنیای نوین امروزی تمایل به نگهداری از سگ در خانه در بین بعضی از اقشار جامعه رو به فزونی است و هر روز در مواجهه با سگ‌هایی هستیم که در خودروهای شخصی، پارک‌ها و پیاده‌روها با صاحبانشان در حال تردد هستند، به طوری که افزایش تمایل به نگهداری از سگ در خانه باعث شده در سوپرهای بزرگ بالای شهر (مطالعه موردی شهر تهران)، قفسه‌های زیادی به غذا، لباس، و وسایل تزئینی (عینک، تل، گل‌سر، جوراب و قلاده)، مواد شوینده، مسواک و قطره‌های چشم و... این حیوان اختصاص پیدا کند و ارزش زیادی برای ورود این محصولات و سگ‌های خارجی از کشور خارج شود. این در حالی است که در دین مبین اسلام به دلیل توجه به طهارت، نگهداری از این حیوان در خانه با محدودیت‌ها و ممنوعیت‌هایی روبه‌رو است. علل نگهداری از سگ در خانه دلایل مختلف جامعه‌شناسی، روان‌شناسی و... دارد که در این مجال قصد بر این است که علل جامعه‌شناسی این پدیده مورد بررسی قرار گیرد.

۱. هدف و سؤال‌های پژوهش

هدف این پژوهش مطالعه عوامل نگهداری از سگ در خانه توسط بعضی از خانواده‌های تهرانی است.

۲. سؤال‌های پژوهش

برای رسیدن به این هدف سؤال‌هایی مطرح است:

- ۱- تأثیر ارزش‌های غربی در نگهداری از سگ در خانه چیست؟
- ۲- نقش فرزندسالاری در نگهداری از سگ در خانه چیست؟
- ۳- نقش بحران‌ها و خلأهای عاطفی در این خصوص چیست؟

۳. پیشینه پژوهش

در بین پژوهش‌های انجام شده می‌توان به دو دسته نظر در خصوص نگهداری از حیوان در خانه رسید. موافقان نگهداری از حیوانات در خانه و مخالفان آن. هورن و میر بیان می‌دارند دوست داشتن یک حیوان می‌تواند یک تجربه عمیق باشد و بسیاری از افرادی که حیوان دست‌آموز داشتند آن را مانند عضوی از خانواده خود و درست مثل بچه‌هایشان توصیف کرده‌اند (Horn & Meer, 1984).

آلفرد در پژوهشی که در سال (۲۰۲۰) با عنوان ۱۰ دلیل علمی مزایای نگهداری از سگ انجام داد به این نتایج نائل آمد که سگ باعث می‌شود انسان کمتر دچار احساس تنهایی کند، نگهداری از سگ سلامت قلب را تضمین می‌کند و باعث طول عمر دارنده سگ خواهد شد. سگ استرس‌ها را کاهش می‌شود و باعث می‌شود انسان‌ها از عهده مدیریت بحران‌های زندگی به خوبی برآیند. سگ می‌تواند فرد دارنده آن را به حرکت وادار کند و فرد دارنده سگ نسبت به بقیه جذاب‌تر به نظر برسد و فرد را بیشتر اجتماعی کند و آن را شادتر کند. ایشان در پژوهش خود به این نتیجه رسید که سگ‌ها قابل پرستش و ستودنی هستند و ما را عاشق خودشان می‌کنند و در نهایت سگ‌ها می‌توانند در عملکردهای شناختی و تعامل‌های اجتماعی به سالمندان کمک کنند (Alford, 2020).

پترسن در پژوهشی که در سال ۲۰۱۱ انجام داد، نشان داد سگ‌ها از زمان اهلی شدنشان نقش مهمی در جامعه بشری ایفا کرده‌اند. در کار شکار، گله‌داری، نگهداری از خانه و افراد بسیار مؤثر بودند. وی معتقد است سگ‌ها موقعیت معناداری در زندگی صاحبان خود دارند. احساس وابستگی شدید، همراهی، کمک به والدین‌شان از ویژگی‌های مهم آنهاست که از عوامل نگهداری آنها شده است. به‌طوری‌که آنها، سگ‌های خود را عضوی از اعضای خانواده‌شان قلمداد می‌کنند (Petersen, 2011).

هلند^۱ و دیگران (۲۰۲۲) در پژوهشی که با عنوان «چرا مردم دوست دارند سگ داشته باشند؟» علت نگهداری دارندگان سگ را در ۳ انگیزه فردی (همراهی خود و سالمندان‌شان) انگیزه اجتماعی و نگاه مثبت به سگ خلاصه کردند.

اگرچه بیشتر پژوهش‌های صورت گرفته بر روی تأثیرهای مثبت احساس‌های عاطفی در مورد حیوانات خانگی متمرکز شده است؛ اما تعداد معدودی از این پژوهش‌ها نیز نشان داده‌اند افرادی که شدیداً به این حیوانات وابسته هستند، روابط

1. Holand

انسانی کمتری دارند (کجباف و دیگران، ۱۳۸۹، ص. ۸۵).
 در این خصوص سیمون^۱ معتقد است وابستگی به حیوانات احتمالاً بر روی روابط شخصی با دیگران تأثیر منفی خواهد گذاشت.

عسگری کرمی و همکاران (۱۳۹۹) در پژوهشی با عنوان مقایسه شادکامی، سلامت روانی و مهارت‌های ارتباطی در افراد دارای حیوان خانگی و بدون حیوان خانگی که در بین ۱۸۰ فرد تهرانی انجام شد، به این نتیجه رسیدند افرادی که بدون حیوان خانگی زندگی می‌کنند، شادکامی، سلامت روانی و مهارت‌های ارتباطی بیشتری نسبت به افرادی که با حیوان خانگی زندگی می‌کنند دارند.

رادمرد (۱۳۹۷) در پژوهشی با عنوان سبک زندگی اسلامی: رواج نگهداری سگ در جامعه اسلامی ایرانی و بررسی ابعاد آن معتقد است گسترش طلاق، ضعف اقتصادی، بالا رفتن سن ازدواج و آسیب‌های شبکه‌های اجتماعی، موجب کم شدن روابط بین مردم شده که این کمبود نیاز به جبران دارد و به دلیل نبود جایگزین مناسب افراد مخصوصاً جوانان که نیاز مبرم به ایجاد رابطه دارند به نگهداری حیوانی در خانه روی آورده‌اند.

اما همان‌طور که ملاحظه می‌شود در این پژوهش‌ها، نتایج نگهداری از حیوانات در خانه عمدتاً با نگاه روان‌شناسی مورد عنایت و تأکید قرار گرفته شده‌اند و پژوهش‌های قابل توجه‌ای در خصوص علل نگهداری از سگ در خانه با نگاه عمدتاً جامعه‌شناسانه در داخل کشور انجام نشده است؛ بنابراین این پژوهش درصدد است تا با روش کیفی و انجام مصاحبه‌های عمیق با افرادی که تجربه نگهداری از سگ در خانه‌هایشان را دارند، علل این تصمیم مورد سؤال قرار گیرد.

۴. ملاحظه‌های نظری

تجددگرایی (یا مدرنیسم) که چهارچوب نظری تمدن جدید غرب را شکل می‌دهد جریان حاکم بر تمدن غرب در زمینه‌های فکری، فرهنگی، علمی، اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و... است که جدا از آموزه‌های دینی و با محور دانستن انسان و تکیه بر آزادی همه‌جانبه او و نیز اعتماد بر عقل بشری و اصالت دادن به فرد، در پی تحلیل همه امور اعم از طبیعی و ماورای طبیعی درآمده و با اندیشه نوکردن و تغییر همه‌جانبه زندگی انسان، دین، آداب، رسوم، سنت‌ها و هر آنچه را که در مقابلش واقع شود، نفی می‌کند (جوکار، ۱۳۹۳، ص. ۴۴).

1. Simon

در فردگرایی که از دل اومانیزم^۱ (یکی از اصول اساسی نوسازی) زاده شده و محصول آن است، واحد اساسی جامعه، فرد است. فرد داده‌ای نخستین تلقی می‌شود که مجموع زندگی اجتماعی با توجه بدان بنا می‌شود. این دیدگاه ابعاد مختلف اقتصادی، سیاسی و... را در برمی‌گیرد (بیرو، ۱۳۷۵)؛ بنابراین برآورده شدن تمینات فردی در تمام امور حائز اهمیت ویژه است.

نوسازی با مبنا قراردادن انسان در مقابل خدا و تأکید بر آزادی افسارگسیخته و از سویی مبارزه با سنت‌ها و هر عرف و عادت تحت عنوان امروری و جدید بودن و نیز با تکیه بر عقل بشری منقطع از وحی و توجه به اصالت علم و تجربه و انکار ماورای آن، گامی نوین در جهت انحطاط بشری برداشت؛ زیرا با حذف خدا، دین و مذهب از زندگی بشر، به بهانه مبارزه با سنت عمدتاً به نیازهای روحی و معنوی انسان بی‌توجهی کرده و بشر نیازمند به معنویت را با احساس خلأ و بحران مواجه نمود (حسینی و سیدجلال، ۱۳۸۷).

به عقیده دورکیم بحران جامعه جدید از هم‌پاشیدگی اجتماعی و ضعف پیوندهایی است که فرد را به گروه مرتبط می‌کند. با انتقال از همبستگی مکانیکی به ارگانیک تعهد افراد به جامعه کاهش می‌یابد و هر فرد تلاش می‌کند تا تمایل‌های شخصی خویش را دنبال کند (خوش بیانی و بابایی فرد، ۱۴۰۱، ص. ۳۱۵) و همین امر باعث بروز مشکلات روحی و خلأهای عاطفی و احساس تنهایی در بین خانواده‌های امروری می‌شود.

در نظریه و فرایند مدرنیزاسیون، افراد به دنبال منافع فردی هستند. در این نظریه به دلیل از بین رفتن ترتیبات سنتی حاکم بر زندگی روزمره افراد، همراه با ایجاد سبک‌های جدید زندگی صنعتی، تمایل‌ها به داشتن فرزند کاهش می‌یابد (رازقی نصرآباد، ۱۳۹۳).

اگرچه نوسازی و فناوری جدید منبع اصلی تغییرهای اجتماعی هستند، به‌خودی‌خود جوامع را تغییر نمی‌دهند بلکه این پاسخ به فناوری و نوسازی است که باعث تغییر می‌شود. وقتی افراد به این تغییرها پاسخی مثبت می‌دهند خواه‌ناخواه سبک زندگی آنها هم دچار تحول می‌شود (یوسفی، ۱۴۰۱، ص. ۱۴۶)؛ بنابراین شرط تحقق سبک زندگی انتخاب است. گرچه فرهنگ‌های مختلف محدودیت‌هایی بر انتخاب‌ها اعمال می‌کنند؛ اما حق انتخاب را به کلی سلب نمی‌کنند. به‌همین دلیل

می‌توان گفت که سبک زندگی طیفی از رفتار است که علاوه بر ویژگی‌های گفته شده ناشی از انتخاب فرد یا گروه در میان محدودیت‌های ساختاری خود نیز هست (رضائیان و ادریسی، ۱۳۹۷، صص. ۱۱-۱۲).

سبک زندگی یکی از مفاهیمی است که در نیمه دوم قرن بیستم مورد توجه جامعه‌شناسان قرار گرفت. سبک زندگی را می‌توان به مجموعه‌ای از رفتارها تعبیر کرد که فرد آنها را به کار می‌گیرد تا نه تنها نیازهای جاری او را برآورده گردد بلکه روایت خاصی را که وی برای هدایت شخصی خود انتخاب کرده است، در برابر دیگران مجسم سازد (رحمت‌آبادی و آقابخشی، ۱۳۸۵، ص. ۲۳۶).

در عمده نوشته‌ها، آلفرد ادلر روان‌شناس اتریشی را از پیشگامان طرح مفهوم سبک زندگی می‌دانند ولی با مروری بر آثار زیمل و وبر مشخص می‌شود که این دو قبل از ادلر این واژه را به کار برده‌اند. زیمل در سال ۱۹۰۰، در کتاب فلسفه بول و ماکس وبر در کتاب اقتصاد و جامعه در سال ۱۹۲۲ به مفهوم سبک زندگی اشاره کرده است (فدایی، ۱۳۹۵، ص. ۶۹).

از نظر زیمل، تمام قیدوبندهایی که جامعه سنتی داشته به واسطه رشد فردگرایی در بستر جوامع شهری کم‌رنگ و موجب پیدایش فردیت و بیان خود در رابطه با دیگران در قالب سبک زندگی شده است. در چنین فضایی افراد به دنبال کسب هویت از طریق مصرف نمادین هستند (کیویستو، ۱۳۸۶، ص. ۱۶۷).

مهم‌ترین سهم وبر از مفهوم‌سازی سبک زندگی، تقابل دیالکتیک بین انتخاب‌ها و فرصت‌ها است. به طوری که اگر هریک از اینها دیگری را از بین ببرد، می‌تواند در نتیجه سبک زندگی مؤثر باشد. این بدان معنا است که افراد سبک زندگی خود را انتخاب می‌کنند و فعالیت‌هایی را که مشخصه آن است انجام می‌دهند؛ اما انتخاب‌های آنها به وسیله موقعیت اجتماعی آنها تحت تأثیر قرار می‌گیرد (Cockerham & et al., 1977, p. 324).

از دیدگاه وبر سبک زندگی با مفاهیم طبقه و منزلت اجتماعی مرتبط است. از یک طرف تفاوت بین گروهی و طبقات اجتماعی را آشکار می‌کند و از سوی سبب انسجام و همبستگی میان گروه‌های منزلتی و افراد یک طبقه اجتماعی می‌شود (آجیلی و بیکی، ۱۳۹۳، ص. ۸۷).

بورديو تعريف دقیقی از سبک زندگی مطرح نکرده است، با این وجود او در کتاب تمایز به دفعات از این واژه استفاده کرده است (بورديو، ۱۳۹۱، ص. ۱۲۰).

بورديو برحسب منطق دیالکتیکی نشان داده است که مصرف، صرفاً راهی برای

نشان دادن تمایزها نیست بلکه خود راهی برای ایجاد تمایزها نیز هست. مفهوم تمایز، به معنی مجموعه‌ای متفاوت از رفتارها و سبک‌های زندگی افراد جامعه است که به دلیل موقعیت‌های متفاوت در برخورداری از سرمایه و قرار گرفتن در میدان اجتماعی گوناگون ظاهر می‌شود (فکوهی، ۱۳۸۴، ص. ۱۴۶).

یکی از واضح‌ترین تعابیر در ارتباط با تعریف سبک زندگی توسط گیدنز مطرح شده است. از نظر وی، سبک زندگی را می‌توان مجموعه‌ای کم‌وبیش جامع از عملکرد تعبیر کرد که فرد آنها را برای برآورده کردن نیازهای جاری خود و همچنین راهی برای تشخیص و هویت بخشیدن به خود انتخاب می‌کند (گیدنز، ۱۳۸۳، ص. ۱۲۰).

به اعتقاد گیدنز توسعه شهرهای پیشرفته تأثیر به‌سزایی نه تنها بر عادت‌ها و شیوه‌های رفتار بلکه بر الگوهای اندیشه و احساس نیز داشته است (گیدنز، ۱۳۸۶، ص. ۸۲۹). گیدنز مفهوم سبک زندگی را فراتر از رفتارها و وجوه بیرونی فرد از جمله الگوی مصرف در نظر می‌گیرد (گیدنز، ۱۳۸۳، ص. ۱۲۰).

به‌طور خلاصه می‌توان عنوان داشت فرایندهای نوسازی با مؤلفه‌های ذاتی خود منجر به تحول‌های عمیقی در سبک زندگی افراد در جوامع شده است. همان‌طور که صاحب‌نظران مختلف از جمله زیمل، در خصوص گسترش فردگرایی؛ ویر، در خصوص انتخاب‌گری؛ بوردیو، در قالب تمایزطلبی و گیدنز، در قالب تغییر الگوهای اندیشه، عادت‌ها و رفتار به آن اشاره داشته‌اند. این موارد همگی می‌تواند منجر به ایجاد مصارف نمادین و عمدتاً بحران‌هایی در جوامع شوند. در این پژوهش نقش تأثیرهای ارزش‌های غربی، فرزندسالاری (به‌عنوان انتخاب یک روش زندگی) و بحران‌ها و خلأهای عاطفی (از تبعات نوسازی) در انتخاب این نوع سبک زندگی (نگهداری از سگ در خانه) اشاره می‌شود.

۵. روش پژوهش

روش‌های پژوهش کیفی می‌تواند برای آگاهی از درک و فهم شرکت‌کنندگان از تجربیاتشان مورد استفاده قرار گیرد؛ بنابراین در این پژوهش بنا شد با استفاده از روش کیفی (تحلیل تماتیک) و تکنیک مصاحبه به دلایل نگهداری از سگ در خانه نائل شویم. برای دستیابی به این مهم، متن مصاحبه‌های انجام شده مورد کدگذاری باز واقع شدند. در کدگذاری باز با تجزیه و تحلیل سطر به سطر متن مصاحبه‌ها، مفاهیم اولیه استخراج شد و با مقایسه و دسته‌بندی مفاهیم، مقوله‌ها حاصل شدند. بدین‌منظور ابتدا مفاهیم معنادار در قالب مقوله‌های فرعی و سپس از تجمیع

مقوله‌های فرعی مرتبط، ۳ مقوله اصلی تأثیر ارزش‌های غربی، فرزندسالاری و خلائهای عاطفی با توجه به سن، جنس و موقعیت‌های مختلف شرکت‌کنندگان شناسایی شدند. به این منظور از طریق نمونه‌گیری در دسترس با ۲۰ فرد (با مصاحبه با ۲۰ فرد به اشباع نظری رسیده شد) که در روز مراجعه محقق، به یکی از مشهورترین مراکز خدمات دامپزشکی شمال شهر تهران برای گرفتن خدمات مراجعه کرده بودند، مصاحبه شد.

۵-۱. اسامی کلینیک‌ها و مراکز دامپزشکی مورد مراجعه

- کلینیک دامپزشکی فرشته واقع در الهیه
- کلینیک دامپزشکی بهزاد واقع در کاشانک
- کلینیک دامپزشکی زعفرانیه واقع در زعفرانیه
- کلینیک حیوانات خانگی ریورساید واقع در ولنجک
- بیمارستان شبانه‌روزی دامپزشکی تهران واقع در کامرانیه
- کلینیک دامپزشکی اورانوس واقع در اختیاریه

جدول (۱): مشخصات جامعه مشارکت‌کنندگان

جنسیت	وضعیت تأهل	سن	
مرد	مطلقه	۴۰ سال	ح.ع
دختر	مجرد	۱۸ سال	م.ک
زن	مطلقه	۴۹ سال	م.م
زن	بیوه	۷۳ سال	م.ف
زن	متأهل	۴۹ سال	د.م
پسر	مجرد	۱۸ سال	پ.ل
دختر	مجرد	۱۸ سال	الف.الف
زن	متأهل	۳۴ سال	ن.م
مرد	متأهل	۴۰ سال	الف.خ
دختر	مجرد	۱۸ سال	پ.م
مرد	متأهل	۶۰ سال	الف.ع
دختر	مجرد	۱۸ سال	ن.س
زن	متأهل (تجربه ۲ جدایی)	۴۵ سال	ن.ر
زن	مطلقه	۵۳ سال	د.ف

جنسیت	وضعیت تأهل	سن	
دختر	مجرد	۳۵ سال	پ. ص
مرد	متأهل	۴۰ سال	ن. و
زن	مطلقه	۴۵ سال	الف. ج
پسر	مجرد	۴۰ سال	ف. ف
مرد	متأهل	۴۵ سال	الف. ص
دختر	مجرد	۲۰	ت. پ

۶. یافته‌های پژوهش

در این بخش به نتایج مصاحبه‌های عمیق با ۲۰ مشارکت‌کننده دارنده سگ در خانه در قالب ۳ مقوله اصلی اشاعه ارزش‌های غربی، فرزندسالاری و خلأ عاطفی پرداخته می‌شود.

در اینجا به اولین سؤال پژوهش اشاره می‌شود: تأثیر ارزش‌های غربی در نگهداری از سگ در خانه چیست؟

۶-۱. تأثیر ارزش‌های غربی

۶-۱-۱. برنامه‌های ماهواره و نمایش همزیستی سگ و انسان و القای

جایگزینی سگ با فرزند

رسانه‌های غربی با عادی جلوه‌دادن زندگی با حیوان، در بین بعضی از اقشار جامعه چنین نیازی را به‌گونه‌ای ترویج می‌کنند گویی بدون داشتن همدمی از نوع حیوان خلأی در زندگی فرد وجود دارد.

در این خصوص آقای (پ.ل) ۱۸ ساله می‌گوید: «من دلم نمی‌خواد در تعطیلات با مادر و پدرم با هواپیما به مسافرت برم. چون مجبور هستم چند روزی سگم را به دوستم بسپارم. به‌شدت دلم براش تنگ میشه. اصلاً اگر سگم نباشه انگار یه چیزی کم دارم. شبها سگم تو جای خودش نمی‌خوابه و کنار من می‌خوابه، به من خیلی عادت داره».

خانم ن.م ۳۴ ساله در حال جدایی از همسر در این خصوص می‌گوید: «سگ با بچه چه فرقی داره؟ همون حسی که نسبت به بچه‌ام می‌تونم داشته باشم در مورد لوسی هم دارم. این حرف قدیمی‌ها بود که می‌گفتند بچه مونس آدمه. الان تو

کشورهای خارجی سگ‌ها مثل بچه‌هاشون هستند». ناگفته پیداست فرهنگ «سگ به‌عنوان فرزند» و ایفا کردن نقش والدی برای حیوان و چنین برخورد افراطی با حیوان، سبب اختلال‌های شخصیتی در فرد می‌شود.

۶-۱-۲. تمایزطلبی (جلب توجه و خاص بودن - نماد شیک بودن)

گسترش مصرف‌گرایی و به نمایش گذاشتن و علاقه‌مندی به خاص و ویژه‌بودن از ویژگی‌های سبک زندگی غربی است. در این خصوص خانم (م.م) ۴۹ ساله و مطلقه می‌گوید: «موهای سگم را که می‌برم یک آرایشگاه خوب سگ در زعفرانیه کوتاه کنند طفلک را به نخ می‌بندند تا تکون نخوره، ۱/۵ ساعت طول می‌کشد دیگه وقتی میارمش خونه خسته می‌شه و می‌خواهه. پانصد هزار تومن می‌دم. هرچند وقت یک دفعه هم می‌برمش دندان‌هاشو جرم‌گیری می‌کنم و ناخن‌هاش را یکصد و پنجاه هزار تومان میدم می‌گیرن».

خانم (الف. الف) ۱۸ ساله می‌گوید: «پدر و مادرم هردو جراح هستند. وضع مالی هردوشون هم خوبه. من نباید یک سگ گرون‌قیمت داشته باشم؟ راستش وقتی با سگم می‌رم بیرون این‌قدر که سگم خوشگله همه نگاهش می‌کنن. من خیلی حال خوب می‌شه. همش براش گل‌سر، قلاده خوشگل لباس و جوراب‌های خوشگل می‌خرم که خوشگل‌تر بشه. همه می‌گن وای چه سگت بوی خوبی می‌ده. آخه شامپوشو می‌گم عمه‌ام از خارج برام بفرسته، وقتی راه می‌ره می‌فهمم از بوی خویش کجاست».

خانم (م. ف) خانم ۷۳ ساله که ده‌سالی است به ایران برگشته است می‌گوید: «خانواده‌هایی که وضعشون خوبه که می‌تونن خرج غذای خوب و بقیه چیزهای سگشون را بدن چرا سگ نگه ندارن؟ من که خارج بودم و رستوران‌هایی بود که برای سگ غذا می‌آوردند، من و شوهرم که می‌رفتیم به اون رستوران که خیلی هم گرون بود، برای سگمون استیک سفارش می‌دادیم. سگم مرد، انگار عزادار شدم. حالا ایران اومدم کوکو را خریدم».

خانم (م. ک) ۱۸ ساله می‌گوید: «همه دوستام سگ دارن، اول مامانم مخالفت می‌کرد می‌گفت موهاش روی زمین می‌ریزه ولی گفتم اگر نمره‌هام خوب بشه می‌خرین اونهام قبول کردن نژادی را بخرن که موهاش نمی‌ریزه. همه دوستای خانوادگی مون سگ دارن. خوب من خجالت می‌کشم سگ نداشته باشم».

خانم (ن. س) ۱۸ ساله و آقای (ن. و) ۴۰ ساله، خانم (ن. ر) ۴۵ ساله (با تجربه دو

بار جدایی) آقای (الف.ع) ۶۰ ساله، خانم (پ.م) ۱۸ ساله، آقای (الف.خ) ۴۰ ساله، خانم (ت.پ) ۲۰ ساله و آقای (ف.ف) ۴۰ ساله، همگی به اهمیت خاص بودن و به نمایش گذاشتن سگ‌های گران‌قیمت در رخ‌نماهای (پروفایل‌های) شخصی‌شان به‌عنوان نمادی از امروزی و شیک بودن اشاره کردند. شایان توجه است تعدادی زیادی از این مشارکت‌کنندگان از افراد سرشناس کشور در حوزه‌های هنری و ورزشی بودند.

۶-۱-۳. سست شدن اعتقادهای مذهبی و عدم توجه به مسائل طهارت

گاهی یکی از علائم نو شدن برای بعضی از افراد، عدم توجه به فرامین اسلامی است و به صرف اینکه می‌خواهند خود را فردی امروزی و نوین جلوه دهند، در گام اول درصد گذر از مناسکی برمی‌آیند که تا قبل از این شاید به آن اعتقادهای بیشتری داشتند؛ مثل داشتن محل پاک و خالی از نجاست برای نماز گذاشتن. برخی نیز با دلایل غیرمنطقی در جهت عدم رعایت و توجه به مسائل طهارت این‌گونه عنوان می‌دارند که چنین فرامینی در کتاب مقدس قرآن موجود نیست و در این خصوص به روایت‌های ائمه، متأسفانه کمترین توجهی نشان نمی‌دهند.

در این خصوص خانم (ن.ر) ۴۵ ساله و مطلقه می‌گوید:

«قبلاً نماز می‌خوندم و نجس و پاکی داشتم. من حتی مکه و کربلا رفتم. ولی حالا به آنها اعتقاد دارم ولی دیگه چون می‌خوام لاک داشته باشم دیگه نماز نمی‌خونم. اول با لاک نماز هم می‌خوندم چون شنیده بودم اشکال نداره ولی الان ناخن کاشتم. راستش تنبل هم شدم. حالا که نماز نمی‌خونم دیگه خیلی به طهارت هم توجه نمی‌کنم؛ البته سگ من از بعضی آدم‌ها تمیزتره». همچنین خانم (م.م) ۴۹ ساله و مطلقه می‌گوید: «اینها حرف‌های من درآورده که سگ نجسه. خدا هیچ‌چیز نجس نمی‌آفرینه».

۶-۱-۴. حمایت افراط‌گونه از حیوانات

توجه به مخلوقات به‌طور طبیعی مورد عنایت هر فرد سلیم‌النفسی است ولی اگر این توجه به شکل افراطی مطرح باشد می‌تواند آثار نامطلوبی بر جای بگذارد.

در این خصوص خانم (د.ف) ۵۳ ساله و مطلقه (که سال‌های زیادی است از همسر خود جدا شده است) می‌گوید:

«من هر روز به پارک نزدیک خونمون می‌رم و برای سگ‌های پارک اسکلت مرغ

یا جگر مرغ می‌برم. گاهی هم غذای زیادمانده سگ خود و یا اگر رستوران رفته باشم و سر میز غذا اضافه آمده باشد، برای سگ‌ها می‌برم. به نظر من سگ‌ها از آدم‌ها بیشتر گناه دارن بالاخره آدم‌ها هر طور شده نون و روزی خودشونو درمی‌آرن، ولی این بدبخت‌ها غذا ندارن. یکیشون پاش شکسته بود بردمش دکتر سگ خودم. یه دفعه هم دیدم داره خودشو می‌خوارونه براش قرص‌هایی خریدم که دونه‌ای ۶۰ هزار تومان بود. هر روز می‌بردم قرص را روی زبونش می‌ذاشتم و مطمئن می‌شدم که خورده. کار هر روزه‌ام شده. خدا رو شکر آدم حسابی زیاده. دیدم که خیلی‌هام مثل من غذا می‌آرن ولی چون هر روز نمی‌آرن من نگران می‌شم و هر روز براشون غذا می‌برم».

همیشه پشت ماشینم غذای خشک هم دارم که اگر تو خیابون هم سگی، گربه‌ای دیدم بهش بدم. چند روز پیش سگ پارک را عقیم کرده بودن، بیچاره انگار عفونت کرده بود بردمش انباری خونمون ازش نگهداری کردم. اینها زبون‌بسته‌ان. آدم دلش برای اینها بیشتر از آدم‌ها می‌سوزه».

به نظر می‌رسد اهمیت دادن به حیوانات بیش از انسان‌ها چندان امر عادی و معقولی نباشد.

خانم (م.م) ۴۹ ساله متأهل و بی‌فرزند در این خصوص می‌گوید: «وقتی میام سگمو واکسن می‌زنم اون روز من مریضم این‌قدر دلم براش می‌سوزه».

آقای (الف.خ) ۴۰ ساله بی‌فرزند و متأهل می‌گوید: «پای سگم شکسته بود. بردم عملش کردم طفلک یبوست گرفته بود و نمی‌تونست چیزی بخوره تا صبح کنار دستم خوابوندمش. یک ساعت یک ساعت و نیم دلش را ماساژ دادم تا شکمش کار کرد و خیالم راحت شد و تونستم بخوابم».

در این بخش به سؤال دوم پژوهش پاسخ داده می‌شود: نقش فرزندسالاری در نگهداری از سگ در خانه چیست؟

۲-۶. فرزندسالاری

۲-۶-۱. تک‌فرزندی و یا کاهش تمایل به فرزندآوری

یکی از دلایل وابستگی به حیوانات خانگی تغییر سبک زندگی از خانواده گسترده به خانواده‌های هسته‌ای و کاهش تعداد اعضای خانواده است؛ به عبارتی برخی خانواده‌ها با داشتن یک فرزند، علاقه یا توان نگهداری فرزند دیگری را ندارند؛ بنابراین برای پرکردن تنهایی فرزند خود ترجیح می‌دهند یک هم‌بازی از جنس حیوان خانگی

برای او بیاورند (ابروشن، ۱۳۹۹).

در چنین خانواده‌هایی عمدتاً فرزندان به دلیل داشتن امتیاز ویژه تک‌فرزندی، خواسته‌های متنوع و گوناگونی دارند که اغلب با پاسخ مثبت والدینشان روبه‌رو می‌شوند.

یکی دیگر از دلایل عدم تمایل به فرزندآوری و یا انتخاب تک‌فرزندی گسترش رفتارهای فردگرایانه است. امروزه تعدادی از زنان به دلیل مشکلات بارداری و بعد از آن گذشت از تفریح‌ها و فرصت‌های زندگی برای فرزندپروری، زیربار چنین مسئولیتی نمی‌روند و به دنبال این تصمیم برای پرکردن تنهایی تک‌فرزندان خود به نگهداری از سگ به عنوان هم‌بازی آنها مبادرت می‌کنند.

خانم (پ.م) ۱۸ ساله در این خصوص می‌گوید: «مامانم پزشک است و بیشتر وقت‌ها یا بیمارستانه یا مطب. من هم با پتی مشغول هستیم».

خانم (م.ک) ۱۸ ساله می‌گوید: «با وجود اینکه مامانم خیلی به مو حساسه و دائماً کارگر داریم تا روی کف سالن مویی نباشه ولی قبول کرد برام سگ بخره. الان از غرغره‌های من که بهشون می‌گفتم تنهام، چرا من خواهر و برادر ندارم راحت شدن».

خانم (ن.س) ۱۸ ساله و (ت.پ) ۲۰ ساله هم تجاربی مشابه داشتند.

۲-۲-۶. روی آوردن به سبک‌های تربیتی جدید

سبک‌های زندگی جدید زاینده فرهنگ غرب فقط در خصوص تغییرهای مصرف جلوه نمی‌کند و گاهی بر نحوه تربیت فرزندان نیز مؤثر است:

در این خصوص خانم (م.م) ۴۹ ساله مطلقه می‌گوید: «برای دخترم سگ خریدم که حداقل کمی مسئولیت‌پذیر بشه. آخه اصلاً هیچ کاری نمی‌کنه. غذاشو می‌خوره ظرف را حتی در ماشین ظرفشویی نمی‌گذاره. روی تختشو مرتب نمی‌کنه. گفتم شاید سگ دوست داره براش سگ بگیرم کارهای سگشو خودش انجام بده تا کمی مسئولیت‌پذیر بشه. ولی همه کاره‌اش افتاده گردن من، برای خودم انگار خریدم».

خانم (الف. الف) ۱۸ ساله می‌گوید: «مامانم گفت اگر تکالیف مدرسه را به خوبی انجام بدی من مطمئن می‌شم که از پس کارهای سگ هم برمیایی».

در این مورد به نظر می‌رسد خرید سگ برای تشویق فرزند برای انجام وظایف تحصیلی اوست.

درنهایت به آخرین سؤال پژوهش پاسخ داده می‌شود: نقش بحران‌ها و خلاهای عاطفی در نگهداری از سگ در خانه چیست؟

۳-۶. بحران‌ها و خلأهای عاطفی

۳-۶-۱. تنهایی (مجرد بودن، بی‌مه‌ری فرزندان، طلاق، نداشتن فرزند)

یکی دیگر از تبعات نوسازی و زندگی در چنین فضایی، تنهایی است. فردگرایی مفرط، عدم ازدواج به موقع، مشکلات زناشویی، بی‌مه‌ری فرزندان، طلاق، بی‌فرزندگی، تک‌فرزندگی، مجرد ماندن و... همگی از عوامل تنهایی محسوب می‌شوند.

خانم (پ. ص) ۳۵ ساله و مجرد می‌گوید: «از بس شب‌ها تنها بودم و می‌ترسیدم گفتم یک سگ بخرم که یک نفس کش تو خونه باشه و مونس‌ی داشته باشم».

خانم (م.م) ۴۹ ساله و مطلقه و دارای یک فرزند می‌گوید: «دخترم از صبح تا شب با دوستاش این طرف و اون طرفه. من فقط بچه بزرگ کردم. حالا یک هم‌صحبت ندارم. درسته که سگ حرف نمی‌زنه ولی با چشماش کلی عشق و محبت منتقل می‌کنه. انگار با چشماش ازم تشکر می‌کنه. همین که از بیرون میام زود میاد دور و برم می‌چرخه، می‌گم خدا رو شکر که هست. فکر اینکه یه روزی سگم بمیره دیوونم می‌کنه».

خانم (الف. ج) ۴۵ ساله و مطلقه می‌گوید: «از شوهرم چیزی ندیدم ولی سگم خیلی باوفاست. منو از تنهایی درآورده».

آقای (الف. ص) ۴۵ ساله و متأهل می‌گوید: «من و خانمم تصمیم گرفتیم که بچه نداشته باشیم. بالاخره خونه ساکنه. سگ گرفتیم که حال و هوامونو عوض کنه».

۳-۶-۲. ناتوانی در برقراری رابطه اجتماعی با اعضای خانواده و دوستان

گاهی عدم توان در برقراری ارتباط با دیگران سبب می‌شود که بعضی از افراد برای پر کردن خلأهای عاطفی پیش آمده به نگهداری از حیوانی در خانه روی بیاورند.

در این خصوص آقای (ح.ع) ۴۰ ساله مطلقه می‌گوید: «بعد از اینکه از همسرم جدا شدم احساس کردم حتی دوستانم هم منو نمی‌فهمند. خانواده هم سریع می‌خواستند کاری کنم تا فرد دیگه‌ای را جایگزین همسرم بکنم ولی من دیگه دلم نمی‌خواد فعلاً به کسی فکر کنم. دوست دارم فعلاً تو لاک تنهایی خودم باشم. سگم بهم خیلی آرامش می‌ده. حداقل منو قضاوت نمی‌کنه. حتی وقتی حوصله ندارم منو می‌فهمه. وقتی حالم بهتره اونم با من شاده. برای حال امروز خیلی گزینه خوبی».

۳-۳-۶. اختلال‌های عاطفی فرزندان ناشی از طلاق والدین

گاهی فرزندان به واسطه احساس تنهایی‌ای که در خانه خود احساس می‌کنند تمایل به داشتن حیوانی در منزل پیدا می‌کنند.

در این خصوص خانم (م.ک) ۱۸ ساله می‌گوید: «بعد از اینکه مامان بابام از هم جدا شدن مامانم هر روز خودشو می‌ساخت و می‌رفت با این دوست رستوران با اون دوست مهمانی یا دائم با این و اون می‌رفت مسافرت. من هم به هوای اینکه کنکوری‌ام باید می‌موندم خونه درس می‌خوندم. گفتم حداقل یک سگ داشته باشم شاید اون غمخوارم باشه».

۴-۳-۶. مشکلات روانی (افسردگی و تجویز پزشک)

به دنبال فشار سبک زندگی غربی گاهی بعضی از روان‌شناسان و روان‌پزشکان نیز برای رهایی از ناملایمات‌های زندگی که بعضاً زاییده فرهنگ سکولار غرب است، پیشنهادهایی را برای مراجعه‌کنندگان خود دارند. گاهی متأسفانه درمان‌ها و راهکارهای نجات از این بحران متناسب با نوع درد تجویز نمی‌شود و می‌تواند بر ضعف روابط انسانی عمق بیشتری ببخشد.

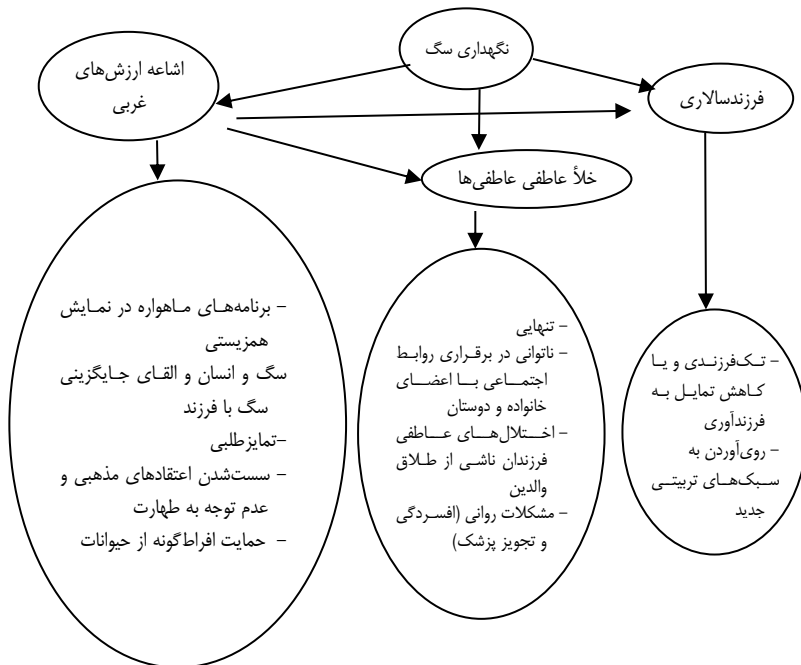
چوبینه و دیگران (۱۳۸۶) معتقدند بر خلاف سایر کشورها در ایران ممکن است داشتن حیوانات خانگی میزان سلامت روان افراد را کاهش دهد یا اینکه احتمالاً افراد با سلامت روان پایین‌تر، بیشتر اقدام به نگهداری حیوانات کرده باشند.

در این خصوص خانم (م.ف) ۷۳ و بیوه می‌گوید: «بعد از اینکه از خانواده‌ام در سن ۱۹ سالگی جدا شدم و به آمریکا مهاجرت کردم اونجا تنهایی بهم فشار زیادی می‌آورد. افسرده شده بودم و دائم گریه می‌کردم. رفتم روان‌پزشک بهم پیشنهاد داد که سگ بخرم. دیگه سگم شده بود همه کسم؛ البته من الان که ۷۳ سالم شده هنوز قرص‌های زیادی برای آرامش پیدا کردن می‌خورم».

آقای (م.ع) ۴۰ ساله مطلقه، خانم (پ.ص) ۳۵ ساله مجرد، خانم (الف.ح) ۴۵ ساله مطلقه تجارب مشابهی داشتند.

جدول (۲): مقوله‌های اصلی و فرعی مستخرج از مصاحبه‌ها

مقوله‌های اصلی	مقوله‌های فرعی
تأثیر ارزش‌های غربی	<ul style="list-style-type: none"> - برنامه‌های ماهواره در نمایش همزیستی سگ و انسان و القای جایگزینی سگ به جای فرزند - تمایزطلبی - سست شدن اعتقادهای مذهبی و عدم توجه به مسائل طهارت - حمایت افراط‌گونه از حیوانات
فرزندسالاری	<ul style="list-style-type: none"> - تک‌فرزندی و یا کاهش تمایل به فرزندآوری - روی آوردن به سبک‌های تربیتی جدید
بحران‌ها و خلأ عاطفی	<ul style="list-style-type: none"> - تنهایی - ناتوانی در برقراری روابط اجتماعی با اعضای خانواده و دوستان - اختلال‌های عاطفی فرزندان ناشی از طلاق والدین - مشکلات روانی (افسردگی و تجویز پزشک)

شکل (۱): مدل پارادایمی عوامل نگهداری از سگ

نتیجه‌گیری

طبق مدل مطرح شده می‌توان گفت ۳ مقوله اصلی اشاعه ارزش‌های غربی، فرزندسالاری و خلأ عاطفی به‌عنوان مؤلفه‌های مهم و اثرگذار در نگهداری از سگ در خانه به‌شمار می‌روند. در عصر فراوانی و انباشت کالا نگاه به مصرف - نه صرفاً همچون یک روند اقتصادی منفعت‌گرایانه بلکه به‌مثابه روندی اجتماعی فرهنگی که شامل نشانه‌ها و نمادهای فرهنگی نیز هست در نظر گرفته می‌شود (باکاک، ۱۳۸۱). به‌واقع نقش رسانه در القا و اشاعه فرهنگ و ارزش‌های غربی بسیار مهم است. عادی جلوه دادن همزیستی انسان با سگ در رسانه‌های غربی و نمایش حضور سگ عمدتاً در تمام بخش‌های زندگی به‌عنوان عضو جدایی‌ناپذیر از زندگی سبب شده بعضی از خانواده‌های ایرانی هم در مواجهه با این سبک از زندگی تسلیم محض باشند. به‌طوری‌که گاهی در بعضی از خانواده‌ها، اهمیت حیوانات (در این پژوهش سگ) بیش از اعضای خانواده می‌شود و جایگزینی برای آنها به‌شمار می‌آید. مهم جلوه‌دادن تمنیات فردی که از اصول اساسی نوسازی محسوب می‌شود. افراد را خاص بودن و تقلید از یک طبقه خاص اجتماعی (عمدتاً دارای پایگاه اقتصادی بالاتر) ترغیب می‌کند.

یکی از آسیب‌های جدید در سال‌های اخیر در جامعه جایگزینی سگ به‌جای فرزند است که ناشی از وجود ترس از فرزندآوری به دلایل گوناگون (اعم از عدم اعتماد به زندگی زناشویی، رهایی از مسئولیت‌های فرزندپروری، از دست دادن هیكل مناسب و از دست دادن تفریحات گذشته و...) بوده است (نجفی اصل، ۱۴۰۱). این آسیب آنجا نمود می‌یابد که برخی خانواده‌ها برای سرگرمی تک‌فرزندهای خود به‌دنبال چاره‌ای برای پرکردن اوقات فراغت آنها هستند و مسیر راحت را انتخاب کرده و همبازی‌ای از جنس حیوان برای کودکان خود برمی‌گزینند که می‌تواند مشکلات زیادی را در خصوص ارتباطات عاطفی بین فرزندان و حیوانات ایجاد نماید. گونه‌های جدیدی از خانواده مثل مجردی یا زوج‌زیستی هم که در آن کودک نقشی ندارد، سبب شده تمایل به نگهداری از سگ در بین این خانواده‌ها به‌شدت رو به فزونی رود. بر اساس دیدگاه گیدنز، هم‌زمان با سست شدن مبانی دینی و هویت اجتماعی، کالاهای مصرفی جایگاه و اهمیت بیشتری در هویت‌سازی افراد پیدا می‌کند (گیدنز، ۱۳۸۳).

چرخش‌های فرهنگی و ارزشی کاهش تقیدهای مذهبی باعث شده این اقشار از

جامعه کمترین توجهی به بحث طهارت نداشته باشند و صرفاً تمیز نگه داشتن این حیوان را مجوزی برای نگهداری از آن در خانه و حتی بخش‌های کاملاً خصوصی زندگی‌شان بدانند.

سبک‌های نوین تربیتی که از سبک‌های جدید زندگی (که آن هم دست‌پرورده نوسازی است) منتج شده، سبب شده است بعضی از والدین برای مسئولیت‌پذیر کردن فرزندان خود نگهداری از سگ را به‌عنوان بهترین راهکار برگزینند و از داشتن فرزندان بیشتر به تبعیت از الگوهای خانواده غربی طفره روند.

فردگرایی مفراط زاییده فرهنگ غرب، خلأهای عاطفی و مشکلات روحی - روانی فراوانی را به‌وجود آورده است. تنهایی و رهاشدن والدین از جانب فرزندان، ناتوانی در برقراری روابط اجتماعی با اعضای خانواده و دوستان، اختلال‌های عاطفی فرزندان ناشی از طلاق والدین و مشکلات روانی و افسردگی جملگی بعضی از افراد را به داشتن سگ در خانه به‌عنوان همدم و مونس ترغیب می‌کند.

پیشنهاد‌های راهبردی

- وضع قوانین جهت ممنوعیت واردات سگ‌های خانگی و وسایل مورد استفاده آنها؛
- وضع قوانین جهت ممنوعیت گرداندن سگ توسط صاحبان در فضاهای عمومی اعم از پارک‌ها، پیاده‌روها و آرامستان‌ها و اعمال جریمه‌های سنگین برای خودروهایی که حامل سگ‌های خانگی هستند؛
- ساخت تیزر و فیلم - درخصوص ضررهای حضور سگ در کنار اعضای خانواده به لحاظ بهداشتی و مخاطره‌هایی که برای سلامتی افراد خانواده و افراد جامعه ایجاد می‌کند؛
- تقویت اعتقادهای مذهبی از طریق برنامه‌های فرهنگی مناسب؛
- ترویج ارزش‌های مذهبی و بازگشت به آنها جهت حفظ کیان خانواده و جلوگیری از طلاق و ایجاد میل به فرزندآوری در سایه روابط صمیمانه ایجاد شده در خانواده، جلوگیری از رها شدن سالمندان و والدین و ایجاد روابط خانوادگی قوی به‌عنوان بهترین همدم و مونس.

فهرست منابع

- آجیلی، هادی و بیکی، مهدی (۱۳۹۳). کالبدشکافی زندگی در جامعه سرمایه‌داری. فصلنامه فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی، ویژه‌نامه (سبک زندگی) ۹، سال چهارم، (۱۳).
- ابروشن، مصطفی (۱۳۹۹). نگهداری حیوانات، انعکاس خلأ عاطفی یا نمایش پرستیژ اجتماعی. روزنامه شرق، ۲ خرداد.
- باکاک، روبرت (۱۳۸۱). مصرف. ترجمه خسرو صبری، تهران: انتشارات شیرازه.
- بورديو، پی‌یر (۱۳۹۱). تمایز: نقد اجتماعی قضاوت‌های ذوقی. ترجمه حسن چاوشیان، تهران: نشر ثالث.
- بیرو، آن (۱۳۷۵). فرهنگ علوم اجتماعی. ترجمه باقر ساروخانی، تهران: کیهان.
- جوکار، محبوبه (۱۳۹۳). مدرنیته، تغییر سبک زندگی و کاهش جمعیت در ایران. پژوهش‌نامه اسلامی زنان و خانواده، سال دوم، (۲)، ۶۹-۳۹.
- چوپینه، حمید و دیگران (۱۳۸۶). بررسی وضعیت سلامت روانی و ویژگی‌های شخصیتی صاحبان حیوانات خانگی مراجعه‌کننده به کلینیک دامپزشکی دانشگاه تهران. مجله ارمغان دانش، ۱۲(۲).
- حسینی، سیدجلال (۱۳۸۷). پایان جهان مدرنیته یا ... تهران: انتشارات زمزم هدایت.
- خبرگزاری تسنیم (۱۳۹۴). چرا سگ‌بازی در جامعه مد شده است؟ کد خبر: ۵۱۹۴۷، ششم خرداد.
- خوش بیان ارانی، فاطمه و بابایی‌فرد، اسداله (۱۴۰۱). عوامل مؤثر بر طرد اجتماعی سالمندان در شهرهای کاشان و آران و بیدگل. فصلنامه رفاه اجتماعی، ۲۲(۸۴)، ۳۳۷-۳۰۱.
- رادمرد، محمد (۱۳۹۷). سبک زندگی اسلامی: رواج نگهداری سگ در جامعه اسلامی ایرانی و بررسی ابعاد آن. مجله سخن جامعه، سال هفتم، (۱۶)، ۲۲-۷.
- رازقی نصرآباد، حجه بی بی (۱۳۹۳). تحلیل کوهورتی (نسلی) نگرش زنان درباره ارزش فرزند در استان سمنان، ۱۲(۲)، ۲۲۹-۲۵۰.
- رحمت‌آبادی، الهام و آقابخشی، حبیب (۱۳۸۵). سبک زندگی و هویت اجتماعی جوانان. فصلنامه علمی پژوهشی رفاه اجتماعی، سال پنجم، (۲۰).
- رضائیان، عالیه و ادریسی، افسانه (۱۳۹۷). تأثیر شبکه‌های اجتماعی بر سبک زندگی نسل دوم. فصلنامه مطالعات میان فرهنگی، سال سیزدهم، (۳۴)، ۱۲-۱۰.
- عسگری کرمی، میترا و دیگران (۱۳۹۹). مقایسه شادکامی، سلامت روانی و

- مهارت‌های ارتباطی در افراد دارای حیوان خانگی و بدون حیوان خانگی. *مجله علوم روانشناختی*، ۱۲(۹۲)، ۹۹۸-۹۹۲.
- فدایی، مهدی (۱۳۹۵). نسبت سبک زندگی و معنای زندگی در اندیشه ادلر. دو فصلنامه علمی - ترویجی، پژوهش‌نامه سبک زندگی، سال دوم، (۳)، ۶۵-۷۶.
- فکوهی، ناصر (۱۳۸۴). پیر بردیو، پرسمان دانش و روشنفکری. *مجله علوم اجتماعی دانشگاه فردوسی مشهد*، سال نهم، (۵)، ۱۴۱-۱۶۱.
- کجباف، محمداقبر؛ کشاورز، امیر؛ نوری، ابوالقاسم؛ لعلی، محسن و سلطانی‌زاده، محمود (۱۳۸۹). مقایسه وضعیت عملکرد خانواده و سلامت روان در افراد دارای حیوان خانگی و بدون حیوان خانگی در شهر اصفهان در سال ۱۳۸۸. *مجله علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی اراک*، سال سیزدهم، (۴)، ۹۴-۸۳.
- کیویستو، پیتر (۱۳۸۶). *اندیشه‌های بنیادی در جامعه‌شناسی*. ترجمه منوچهر صبوری، تهران: نشر نی.
- گیدنز، آنتونی (۱۳۸۳). *تجدد و تشخیص، جامعه و هویت شخصی در عصر جدید*. ترجمه ناصر موفقیان، تهران: نشر نی.
- گیدنز، آنتونی (۱۳۸۶). *جامعه‌شناسی*. حسن چاوشیان، تهران: نشر نی.
- نجفی اصل، زهره (۱۴۰۱). عوامل غیراقتصادی عدم تمایل زنان به فرزندآوری، مطالعه موردی: زنان مراجعه‌کننده به باشگاه‌های ورزشی منطقه یک تهران. *راهبرد اجتماعی فرهنگی*، (۱۲).
- یوسفی، فرحناز (۱۴۰۱). تأثیر مدرنیته در تغییر سبک زندگی خانواده‌های بلوچ. *مطالعات میان‌فرهنگی*، سال هفدهم، (۵)، ۱۷۲-۱۴۵.

- Alford, Kaitlyn (2020). *10 Science- Based benefits of having a dog*. American Kennel club.
- Cockerham, W, C.; A. Rutten & T. Abel (1997). Conceptualizing contemporary Health lifestyles. *Moving Beyond Weber, the sociological Quarterly*, 38(2), 321-342.
- Holand, Katrina & et al. (2022). *Why do people want dogs? A mixed Methods study of Motivations for Dog Acquisition in the united Kingdom, Veterinary Humanities and social sciences, A section of the journal Frontiers in veterinary science*, 10 May.
- Horn, jc. & Meer j. (1984). Pleasure of their company: A Report on psychology today's survey on pets and people. *psychology today*, 52-64.
- Peterson, Ariel Teresa Leigh (2011). *Form Fur Baby to chick magnet :A sociological view of dogs and their people*, scholar works at university of Montana, university of Montana.

References

- Abroshan, Mustafa (2019). keeping animals, reflecting the emotional void or showing social prestige. Shargh newspaper, 2 Khordad. (In Persian)
- Ajili, Hadi Biki, Mehdi (2013). Autopsy of life in a capitalist society, Quarterly Journal of Counseling Culture and Psychology in Mani, Special Issue (Lifestyle) 9, Year 4, Issue 13. (In Persian)
- Alford, Kaitlyn (2020). 10 Science- Based benefits of having a dog, American Kennel club.
- Asgari Karmi, Mitra and others (2019) Comparison of happiness, mental health and communication skills in people with pets and without pets, Journal of Psychological Sciences, 12th volume, (92), 998-992. (In Persian)
- Bakak, Robert (1381) Consumption, translated by Khosro Sabri, Tehran: Shirazeh Publications. (In Persian)
- Biro, Alan (1375). Culture of Social Sciences, translated by Bagher Sarokhani, Tehran: Keihan. (In Persian)
- Bourdieu, Pierre (2012). Distinction: social critique of judgments of taste, translated by Hasan Chavoshian, third edition. (In Persian)
- Chubineh, Hamid and others (2006). Examining the mental health status and personality traits of pet owners referring to the Veterinary Clinic of Tehran University, Armaghane Danesh Magazine, 12(2). (In Persian)
- Cockerham, W, C. & A. Rutten & T. Abel (1997). Conceptualizing con temporary Health lifestyles, Moving Beyond Weber, the sociological Quarterly, 38(2), 321-342.
- Fadaei, Mehdi (2016). The relationship between lifestyle and the meaning of life in Adler's thought, two scientific-promotional quarterly magazines, Peugeot Hashnameh Lifestyle, year 2, (3), 65-76. (In Persian)
- Fakuhi, Nasser (2004). Pierre Bourdieu, The Question of Knowledge and Enlightenment, Journal of Social Sciences of Ferdowsi University of Mashhad. (In Persian)
- Giddens, Anthony (1383). Modernity and individuality, society and personal identity in the new era, translated by Nasser Moafaqian, Tehran: Ney Publishing. (In Persian)
- Giddens, Anthony (1386). Sociology, Hasan Chavoshian, Ney Publishing.
- Holand, Katrina & et al. (2022). Why do people want dogs? A mixed Methods study of Motivations for Dog Acquisition in the united Kingdom, Veterinary Humanities and social sciences, A section of the journal Frontiers in veterinary science, 10 May.
- Horn, jc. & Meer j. (1984). Pleasure of their company:A Report on psychology today's survey on pets and people. psychology today, 52-64.
- Hosseini, Seyed Jalal (2007). The end of the world of modernity.Zamzam Hedayat Publications, 25-42. (In Persian)
- Jokar, Mahbobeh (2013). Modernity, lifestyle change and population decline in Iran, Islamic Research Journal of Women and Family, Year

- 2, (2), 39-69. (In Persian)
- Kajbaf, Mohammad Bagher; Keshavarz, Amir; Nouri, Abolghasem; Laali, Mohsen; Soltanizadeh, Mahmoud (2008). Comparison of family functioning and mental health in people with pets and without pets in Isfahan city in 2008, Scientific Research Journal of Arak University of Medical Sciences, year 13, 4(53), 94 -83. (In Persian)
- Khoshbayan Arani, Fatemeh and Babaei Fard, Asad Elah (1401). Factors affecting the social exclusion of the elderly in the cities of Kashan, Aran and Bidgol, Social Welfare Quarterly, 22(84), 301-337. (In Persian)
- Kivisto, Peter (1386). Fundamental ideas in sociology, translated by Manouchehr Sabouri, Nei Publishing House. (In Persian)
- Najafi Asal, Zohra (1401). Non-economic factors of women's reluctance to have children, case study: women referring to sports clubs in the first district of Tehran, social and cultural strategy, 12th period. (In Persian)
- Peterson, Ariel Teresa Leigh (2011). Form Fur Baby to chick magnet :A sociological view of dogs and their people, scholar works at university of Montana, university of Montana.
- Radmard, Mohammad (2017). Islamic lifestyle: the prevalence of keeping dogs in Iranian Islamic society and examining its dimensions, Sokhn Jamia magazine, year 7, (16), 7-22. (In Persian)
- Rahmatabadi, Elham; Aghabakhshi, Habib (2006). Lifestyle and social identity of youth, Research Quarterly Journal of Social Welfare, Year 5, (20). (In Persian)
- Razaghi Nasrabad, Hajiya Bibi (2013) Cohort (generational) analysis of women's attitude about the value of children in Semnan Province, 12(2), 229-250. (In Persian)
- Rezaian, Alia & Idrisi, Afsana (2017). The impact of social networks on the lifestyle of the second generation, Intercultural Studies Quarterly, Year 13, (34), 10-12. (In Persian)
- Tasnim News Agency (2014). Why has dog play become fashionable in society? News code 51947, 6th of Khordad. (In Persian)
- Yousefi, Farhanaz (1401). The influence of modernity in changing the lifestyle of Baloch families, intercultural studies, year 17, (5), 145-172. (In Persian)